

ПЕРЕДМОВА

“ЛЕКСИКОГРАФІЧНИЙ БЮЛЕТЕНЬ – видання Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні АН України. Виходив у 1951 – 1963: усього 9 випусків. “Лексикографічний бюлетень” висвітлював питання побудови різного типу словників, методики їх укладання, уміщував рецензії на лексикографічні праці, узагальнював зауваження та побажання громадськості щодо виданих словників. Публікувалися також статті з проблем лексикології та історії лексикографії”. Так виглядає стаття про “Лексикографічний бюлетень” – наукове філологічне видання з проблем лексикології та передовсім лексикографії в енциклопедії “Українська мова” [Київ, 2000] за авторства А. А. Бурячка. Здавалося, що дієслова минулого часу адекватно відтворюють стан речей щодо цього бюлетеня, заснованого й видаваного в середині минулого століття. Така дієслівна форма залишалася б адекватною й сьогодні, якби на початку ХХІ століття в Інституті української мови НАН України не виникло ідеї відродження цього видання.

Відновлення “Лексикографічного бюлетеня” як наукового річника Інституту української мови перш за все ставить перед собою мету збереження тяглості поколінь в лінгвоукраїністиці – надзвичайно важливого процесу для повноцінного розвитку національної науки. Тому першим номером є не випуск 1, а випуск 10, що логічно повинен з’явитися після дев’ятого випуску – останнього номера, який побачив світ у 1963 році.

Тематика “Лексикографічного бюлетеня” була зорієнтована в основному на теоретичне обґрунтування загальної методології та практичних підходів до укладання перекладних словників. Цій проблематиці присвячені, зокрема, статті П. Й. Горещького “Методологічні принципи складання загальних двомовних перекладних словників” (вип. 1, 1951), Т. В. Зайцевої “Методологічні основи нового Українсько-російського словника” (вип. 1, 1951), Л. Л. Гумецької “До питання перекладу польських віддієслівних іменників у польсько-українському словнику” (вип. 2, 1952), Л. А. Булаховського “Питання удосконалення Російсько-українського словника” (вип. 3, 1953), Н. С. Родзевич “Перспектив російсько-українського словника технічної термінології з інструктивними вказівками” (вип. 6, 1958).

Крім публікацій з перекладної лексикографії, у “Лексикографічному бюлетені” розглянуто проблеми укладання синонімічних, діалектних, термінологічних словників, окремі аспекти опрацювання фразеологізмів, термінів та інших одиниць мови у словнику загальнономовного типу: С. П. Левченко “До питання про принципи укладання словника синонімів української мови” (вип. 5, 1955), І. М. Кириченко, С. П. Шевченко, Л. С. Паламарчук “Інструкція до укладання словника синонімів української мови” (вип. 5, 1955), П. С. Лисенко “Словник специфічної лексики говірки с. Мусіївни (Вчорайшенського району, Житомирської обл.)” (вип. 6, 1958), Й. О. Дзєндзелівський “Словник специфічної лексики говірок нижнього Подністр’я” (вип. 6, 1958) та ін.

Загалом тут публікувалися такі видатні вчені, як П. Й. Горещький, К. К. Цілуйко, І. М. Кириченко, В. В. Виноградов, А. О. Білецький, Л. Л. Гумецька, О. С. Мельничук, Л. Г. Скрипник, Л. С. Паламарчук, В. С. Ільїн, С. І. Головащук.

Не порушуючи засадничого принципу обговорення теорії та практики лексикографії, відроджене видання висвітлюватиме проблематику досліджень, зорієнтованих на лексикографічне осмислення української мови. Ітиметься про теоретичні засади створення словників класичними методами та з використанням комп’ютерних технологій; узагальнюватиметься історичний досвід й аналізуватимуться сучасні тенденції української лексикографії в

контексті як лінгвоукраїністики, так і славістики. Не залишаться поза увагою інші галузі мовознавчої науки, результатом яких є словникове осмислення мовних одиниць різних рівнів: морфо-, лексико-, терміно-, фразео-, синтаксографія etc.

Отже, у *“Лексикографічному бюлетені”* передбачено такі рубрики:

1. Лексикографія: теорія та практика.

Пропонований розділ зорієнтований на висвітлення питань, пов'язаних з історією лексикографії, методикою й технологією укладання словників різних типів, створенням лексичної картотеки, аналізом досвіду українського та іноземного словникарства тощо. Передбачено також публікування робіт, присвячених системному й комунікативному аналізу мовного матеріалу з погляду лексикографії: етимологія слова, сполучуваність, традиція вживання, питання перекладу і под.